

शासकीय/अनुदानीत आश्रमशाळांना
विशेष प्रोत्साहनपर बक्षीस योजना.

महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय क्र. शाआशा-२००३/प्र.क्र.१०२/का.१३

आदिवासी विकास विभाग,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक : १४ ऑगस्ट, २००३.

वाचा :- १) आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांचे पत्र क्रमांक: अनुआशा-२००३/
प्र.क्र.११७७/का.७(१), दिनांक २० जून, २००३.

२) शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग क्र. बीयुडी/पूरक मागण्या/
प्र.क्र.४२/का.७, दिनांक ८ ऑगस्ट, २००३.

प्रस्तावना :- आदिवासी मुली व मुलांना शिक्षण देण्याकरीता उत्कृष्ट काम करीत असलेल्या शासकीय/अनुदानीत आश्रमशाळांना विशेष प्रोत्साहनपर बक्षीस देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :- सन २००३-२००४ या वर्षापासून शासकीय/अनुदानीत आश्रमशाळांना विशेष प्रोत्साहनपर बक्षीस देण्याची योजनेस शासन मंजूरी देत आहे.

२. ही बाब विधानमंडळाच्या निर्दर्शनास आणण्यासाठी व विधी मंडळाच्या मान्यतेसाठी रु.३४,२०,०००/- एवढ्या रकमेची पूरवणी मागणी विधी मंडळाच्या सन २००३ च्या पावसाळी अधिवेशनात सादर करण्यात आली होती. सदर पुरवणी मागणीस विधीमंडळाची मान्यता होऊन विधीमंडळाने महाराष्ट्र (द्वितीय पुरवणी) विनीनियोजन अधिनियम-२००३ (सन-२००३ चा महाराष्ट्र अधिनियम सन -२००३ चा अधिनियम क्र.२०) पारीत केलेला आहे. त्याचप्रमाणे प्रस्तावनेतील क्र. २ वरील दि. ८ ऑगस्ट, २००३ च्या शासन निर्णयान्वये खर्चासाठी मान्यता देण्यात आलेली आहे. सदर निधी आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांच्या अधिनस्त ठेवण्यात आलेला आहे.

३. आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील व क्षेत्राबाहेरील अनुदानित आश्रमशाळांना / शासकीय आश्रमशाळांना राज्यपातळीवर प्रथम, द्वितीय, तृतीय क्रमांकाकरीता अनुक्रमे रु.५ लाख, ३ लाख, २ लाख आणि विभागीय पातळीवर अनुदानित आश्रमशाळा/शासकीय आश्रमशाळांना प्रथम, द्वितीय, तृतीय क्रमांकाकरीता अनुक्रमे रु. अडीच लाख, रु. दोन लाख, रु. एक लाख याप्रमाणे दरवर्षी बक्षीस देण्यात येईल.

४. ज्या संस्था आदिवासी भागामध्ये अतिशय चांगल्या पद्धतीने आदिवासी विद्यार्थ्यांकरीता उत्कृष्ट काम करतात त्यांना प्रात्सोहीत करण्यासाठी अनुदानित/शासकीय आश्रमशाळा ज्या अत्यंत चांगल्या पद्धतीने चालविल्या जात आहेत अशा शाळांमधून सर्वोत्तम शाळा निवडण्यात येवून त्या संस्थेस/शाळेस

प्रोत्साहनपर बळीस देण्यात येईल. ही योजना आदिवासी विकास आयुक्त यांच्या स्तरावर राबविण्यात येईल. सर्व आश्रमशाळांची तपासणी करून त्यांचे मुल्यमापन करण्यात येवून त्या मुल्यमापनामध्ये शैक्षणिक सुखसोयी, शाळेचे व्यवस्थापन, शाळेचे पर्यावरण, स्वच्छता व मुलांचे शारीरिक व मानसिक, शैक्षणिक व क्रिडा विकास इ. बाबींचा समावेश यामध्ये राहील. आदिवासी विकास आयुक्त निवड करतील. यासाठी खालीलप्रमाणे अटी असतील:-

१. आदिवासी विकास विभागाचे मान्यता प्राप्त शासकीय, अनुदानित आश्रमशाळा असावी.
२. संस्थेविरुद्ध न्यायालयीन/फौजादारी प्रकरणे नसावीत.
३. शाळेचा ३ वर्षाचा निकाल किमान ९०% असावा.
४. शाळेतील विद्यार्थ्यांची उपस्थिती मागील ३ वर्षाची किमान ९० टक्के असावी.
५. मुलांना पिण्याचे पाणी, संडास, जेवण, नास्ता, किचन, क्रिडांगण, पक्की इमारत, फर्निचर, अंथरुण-पांघरुण, खेळांचे साहित्य इ. ची सोय असावी.
६. वृक्ष लागवड व संवर्धन कार्यक्रम यशस्वीरित्या राबविलेला असावा.
७. मुलांमध्ये नैतीक शिक्षण व सर्वांगिण विकासाची प्रगती तपासण्यात यावी.
८. शाळेने केलेले सामाजिक कार्य व जवळच्या ग्रामिण विकास पहावा.
९. शाळेमध्ये मुलांचे लैंगिक, शारीरिक व मानसिक शोषणाच्या तक्रारी नसाव्यात.
१०. शाळेवर व संस्थेविरुद्ध गुन्हे नसावे.

हा खर्च मुख्यलेखाशीर्ष मागणी क्रमांक टी-४,२२२५-अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्गीयांचे कल्याण, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना, जनजाती क्षेत्र उपयोजना, ०२-अनुसूचित जमातींचे कल्याण, २७७-शिक्षण, (१३) शासकीय व अनुदानीत आश्रमशाळेस विशेष प्रोत्साहनपर बळिस योजना (१३) (०१) राज्य योजनांतर्गत योजना (२२२५-३४२२) या लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

६. हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.५३८/०३/व्यय-१४, दिनांक २४.६.२००३ नुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(चि.नि.सुर्यवंशी)

अवर सचिव